

Rovnosť

Doc. JUDr. Tomáš Lálík, PhD.

tomas.lalik@flaw.uniba.sk

Rovnosť ako kategória

- Právna kategória
 - vo vzťahu k ľudským právam a slobodám (čl. 12 ods. 1 a ods. 2 Ústavy)
 - Zložky: (i) dve strany, (ii) ich podobnosť a (iii) predmet rozdelenia
- Kategória spravodlivosti
 - prerozdeľovanie bremien a statkov rovnako, bez ohľadu na ďalšie kvality jednotlivca
 - tzv. vyrovnávacía spravodlivosť – navracanie rovnováhy
- Kategória racionality
 - z práva sa stáva racionálny poriadok, ktorý vylučuje svojvôľu
 - rovnaké prípady rovnako, podobné podobne a odlišné odlišne (argumentácia)

Charakteristika

Dve roviny:

1. Zákaz diskriminácie

- negatívna, aj horizontálne vzťahy

2. Povinnosť orgánov štátnej moci zaobchádzať s každým rovnako

- pozitívny záväzok, len vertikálne vzťahy
- problém právnej a faktickej rovnosti (často v napätí)
 - právna rovnosť – konanie štátu
 - faktická rovnosť – dôsledky konania štátu

Test diskriminácie

- Ústavný súd používa pomerne často: PL. ÚS 10/04, I. ÚS 76/2011, PL. ÚS 11/2013, PL. ÚS 8/2014 atď.)
- Len pri akcesorickej rovnosti (čl. 12 ods. 2 Ústavy)
- Nerovnosť je širším pojmom ako diskriminácia
 - nie každá nerovnosť je diskrimináciou, ale každá diskriminácia je nerovnosťou
- Jednotlivé subtesty sa nemusia aplikovať za sebou
- Pre diskrimináciu sa však vyžaduje kumulatívne splnenie všetkých subtestov

1. Porovnateľná skupina + prepojenie s právom
 - rovnosť sa skúma vždy voči niekomu či niečomu
2. Zakázaný dôvod
 - široká interpretácia dôvodov (demonštratívny výpočet)
3. Ujma
 - majetková/nemajetková
4. Neexistencia objektívneho zdôvodnenia odlišného zaobchádzania
 - presvedčivosť aj empirické dôkazy
 - faktor času (čo raz objektívne zdôvodnenie, časom byť nemusí)